

Bart van de Kleut: 'Ik ben zelf ook een beetje hond geworden...'

Geïnspireerd DOOR HONDEN

Ooit heeft iemand tegen hem gezegd: 'Je lijkt wel een hond in mensenkleden'. Dat ziet hij als een compliment. Op bezoek bij hondengedragdeskundige Bart van de Kleut, die in de kop van Groningen geen hondenroedel bezit, maar ertoe behoort....

'Via de training *natural horsemanship* leerde ik op een natuurlijke manier met een paard communiceren,' steekt Bart van de Kleut bepaald niet alledaags van wal. De 44-jarige inwoner van het Groningse dorp Zeerijp vervolgt: 'Die lijn heb ik doorgetrokken naar honden, want de communicatie met paarden – eigenlijk met dieren in het algemeen – kent veel raakvlakken met de omgang met honden. Sterker: ook de educatie van een kind vertoont veel parallellen met de opvoeding van een hond. Waar het steeds op neerkomt, is het bieden van duidelijkheid. Grenzen aangeven. Daarbinnen is sprake van vrijheid, maar overtreed je grenzen dan krijg je met mij te maken of met de boze buitenwereld.'

DRIE V'S

'Een hondenleven draait in principe om drie V's, aldus hondenfluisteraar Bart van de Kleut, die zich op zijn gelijknamige website presenteert als hondengedragdeskundige. 'De eerste

V staat voor veiligheid, de tweede voor voedsel en de derde voor voortplanting. Met die drie kernzaken is elke hond bezig. Met de eerste V – veiligheid – gaan hondeneigenaren vaak verkeerd om. Veel mensen hebben er moeite mee om leiding te geven aan hun hond. Onterecht, want in een roedel geeft de alfa-hond niet alleen leiding, maar daarmee ook veiligheid aan de rest van de groep. Als een hond de baas niet als leider ziet, kan deze in zijn ogen ook niet voor de benodigde veiligheid zorgen. Dus gaat zo'n dier dat zelf doet, hetgeen zich uit in onrustig gedrag, constant bezig zijn met de omgeving, agressie naar andere honden, en dat soort zaken. Om dit te voorkomen, probeer ik mensen te leren op een juiste, natuurlijke manier wel leiding te geven aan hun hond.'

SPORTSCHOOLTYPE

In zijn hondenopvang op de afgelegen boerderij in de kop van Groningen waar hij met vrouw en beide dochters woont, loopt Bart – in zijn woorden – de hele dag

tussen zijn eigen roedel. Een roedel van wisselende omvang, wel te verstaan. 'In de vakantieperioden lopen hier vijftien à twintig honden rond. Als ik er ben, ben ik de leider. Ben ik er niet, dan neemt Luuk die rol over. Luuk is mijn reu, een kruising tussen een Bullmastiff en een Rottweiler, en een duidelijke, dominante leider. Daarvoor had ik een Rhodesian Ridgeback, een teef, die als leider optrad, totdat ze een hersenbloeding kreeg. Toen Luuk zag dat ze niet langer als leider kon fungeren, heeft hij de macht resoluut overgenomen. Naar honden toe is Luuk extreem dominant. Naar mensen toe valt het wel mee. Zijn dominantie uit zich niet in agressie, maar in rust en zelfverzekerdheid. Hij is het sportschooltype. Een imposante verschijning wiens gezag bij andere honden niet ter discussie staat. Op regelmatige basis komen hier zo'n vijftig honden logeren en hij is ze allemaal de baas.'

DRIE HONDEN

Zelf heeft Bart drie honden. Behalve de potige Luuk zijn dat Wolf, een kruising herder-wolfhond, en de pup Tiara, een mengeling van een Sint Bernard en een Anatolische Herder. Alledrie zijn als pup in het gezin gekomen en vanaf het begin heeft Bart zijn dochters bij de opvoeding van deze honden betrokken. 'Nu zijn het echt de honden van mijn dochters. Ook zij kunnen met ze lezen en schrijven.'

HUISMAN

Oorspronkelijk woonde Bart van de Kleut in Hoevelaken, waar hij de kost verdiende als elektrotechnicus. Tien jaar geleden verhuisde hij met zijn vrouw naar de regio die de laatste tijd vooral in het nieuws komt vanwege de door gaswinning veroorzaakte aardbevingen. 'In het begin heb

ik hier nog als elektrotechnicus gewerkt, maar toen we ons eerste kind overdag noodgedwongen naar een kinderdagverblijf moesten brengen, zijn we gaan rekenen en tot de slotsom gekomen dat mijn vrouw als productiemanager bij Douwe Egberts meer verdiende dan ik en dat we best konden rondkomen als ik mijn baan zou opzeggen om als huisman voor onze dochter te zorgen en daarnaast een hondenopvang te beginnen.'

PUURHEID

Wie vermoedt dat Bart zijn hele leven al omringd wordt door honden, maakt een foutieve inschatting.

'Vroeger thuis hadden we enkel een kanariepiet of cavia. Nooit honden. Pas een jaar of twaalf geleden kregen mijn vrouw en ik onze eerste hond, een Rottweiler, maar vanaf dat moment was er wel meteen een klik. Wat me direct raakte, is de puurheid van een hond. Plus het consequente dat ik zelf ook heb. We spraken net over leiderschap en dat is synoniem aan consequent zijn. Helaas zijn mensen vaak niet consequent en dat veroorzaakt chaos. Naarmate ik meer honden opving, merkte ik dat meer mensen met vragen bij mij kwamen. Vragen als: 'Hé Bart, ik merk dat mijn hond rustiger is dan

toen ik hem bracht.' Of: 'Hij luistert beter dan eerst. Hoe komt dat?' Zodoende begon ik mensen, op grond van mijn eigen ervaring, advies te geven. Daaruit is het traject van gedragstraining, heropvoeding en roedeltherapie ontstaan.'

NEUSLIK

'Allengs ben ik de taal van de honden min of meer gaan overnemen,' stelt Bart onomwonden. 'Ik ben gaan observeren hoe honden communiceren, elkaar dingen duidelijk maken en ben dat ook gaan doen. Je kunt gerust zeggen dat ik zelf ook een beetje hond ben geworden. Ooit heeft iemand tegen mij gezegd: je lijkt wel een hond in mensenkleren. Dat beschouw ik als

compliment. Mensen lachen soms om de rare dingen die ik doe, maar dat maakt me niet uit. Welke rare dingen ik doe? Een neuslik geven, bijvoorbeeld. Omdat ik zie dat je dan echt bij een hond binnenkomt. Op reguliere cursussen wordt dikwijls geprobeerd de hond de mens te laten begrijpen, terwijl ik het omdraai. Ik ben geen man die een hond leert zitten of pootjes geven. Ik wil dat de hond op een natuurlijke manier zijn ding kan doen. Dat betekent dat je als mens in de natuur van de hond moet kruipen, diens lichaamstaal moet overnemen. Via de stand van je voeten laat je immers al zien hoe jij als leider bent. Als mens zijn we vaak vervreemd van dergelijke

subtiële details. Heb jij ooit gezien dat de ene hond de andere laat zitten? Een hond is in feite een heel primair wezen.'

ROEDELOPVANG

Bart van de Kleut kwam op het idee van een eigen hondenopvang toen hij zijn honden een keer in een pension te logeren had ondergebracht en zijn dieren na een week totaal gestrest aantrof. 'Mijn Rottweiler had zich bijvoorbeeld helemaal schor geblaft. Het kostte mij een extra week om ze weer goed in hun vel te krijgen. Toen dacht ik: dat is één keer en nooit meer. Vervolgens zijn we begonnen met de roedelopvang. Als eerste kwam de hond van mijn zus bij ons logeren. Dat ging goed. Wij mensen

maken er al gauw een probleem van om honden bij elkaar te zetten, maar in de praktijk lost zich dat vrijwel altijd vanzelf op. Van groot belang is dat de eerste kennismaking in rust gebeurt. Vast patroon is dat ik mijn eigen honden één voor één – en Luuk als eerste – met de gasthond laat kennismaken en niet in het bijzijn van diens baas. Zodra ik merk dat er spanning ontstaat, grijp ik in, want als leider tolereer ik geen onrust in mijn roedel. Dat doe ik op dezelfde manier als een hond doet. In eerste instantie met een blik en in uiterste instantie met een knauw. Er wordt best wel eens geblaft en gegromd naar elkaar, maar tot een vechtpartij is het nog nooit gekomen. Daarin speelt het imposante voorkomen en de kracht van Luuk zeker een rol.’

ASSERTIEF EN KALM

In zijn corrigerende optreden is Luuk even consequent als onwrikbaar, stelt Bart. ‘Met hem valt niet te spotten. Van marchanderen met de regels is geen sprake, hetgeen meteen zorgt voor klare verhoudingen.’ Een heldere houding die Bart zich als baas boven baas van de roedel ook aanmeet. ‘Assertief en kalm, dat is leiderschap bij honden.’

OORZAAK

‘Ik heb nog nooit een hond opnieuw opgevoed. Het is altijd de baas met wie ik aan de slag ga,’ schetst Bart de kern van zijn trainingsmethodiek. ‘Ik vertel de baas hoe hij zijn gedrag kan veranderen, zodat het gedrag van de hond ook verandert. Een hond wordt vaak verweten stout of agressief te zijn, maar de oorzaak ligt bij de baas. De hond die zijn baas niet als leider ziet, heeft het idee voor zijn eigen veiligheid te moeten zorgen, gaat voor de baas uit lopen, aan de riem trekken om te kijken of er nergens een bedreiging is en gaat die bedrei-

ging soms letterlijk te lijf. Intussen heb ik enkele honderden gevallen behandeld en telkens is het mij nog gelukt dat proces te keren. Dat is geen kwestie van een hond bij mij brengen en kant en klaar weer ophalen, maar iets wat de baas zelf moet bewerkstelligen. Hoe gek het ook klinkt: mensen die problemen hebben met hun hond zijn vaak te veel met dat dier bezig. Een alfhond is niet zozeer bezig met zijn roedel, maar meer met zijn omgeving. De alfhond doet zijn eigen ding, negeert daarbij niet zelden de roedel. Als je thuiskomt, kun je bijvoorbeeld beter je hond die je komt begroeten, niet meteen gaan knuffelen, maar eerst wat anders gaan doen. Pas daarna geef jij aan wanneer het tijd voor de knuffel is. Zo houd je zelf het initiatief. Vaak zeggen mensen: ik vind het zielig voor mijn hond als ik zo streng moet zijn. Dat is niet zielig. Een hond vindt het fijn leiding te krijgen, want dat betekent veiligheid. Veel honden willen helemaal geen leider zijn, want dat komt neer op grote verantwoordelijkheid en stress. En die verantwoordelijkheid kunnen alleen zelfverzekerde typen als Luuk aan.'

ONTSPANNING

Op een hondse manier met honden omgaan, ziedaar de sleutel tot resocialisatie en daarvoor biedt roedeltherapie de beste handvatten, zo leert Bart van de Kleuts ervaring. 'Per week ben ik met meerdere gevallen aan het werk. Daarnaast is er natuurlijk de gewone opvang. Of ik zelf nog wel eens op vakantie ga? Heel af en toe neemt een nichtje, dat ook gek is op honden, de roedel een dagje van me over, maar langer ga ik niet weg. Wat ik doe, zie ik als een vorm van vakantie. Het geeft me zoveel ontspanning om in een roedel honden rond te lopen. Lekker met

dieren bezig zijn. Mijn vrouw en ik hebben wel een caravan gekocht. Die zetten we dan ergens op een camping, zodat zij daar met de kinderen naartoe kan.'

VOORSPELLEN

'De behoefte een ander beroep uit te oefenen, heb ik niet meer. Honden zijn echt mijn ding. Ik hou van het fenomeen, maar ik geef minder om specifieke rassen. Voor mij is het ras secundair. Er komen hier allerlei

Hoe vaak wordt er niet gepraat zonder iets te zeggen? Honden zijn zwart-wit. Ze weten: dit mag wel, dit mag niet. Dat geeft rust. Je weet waar je aan toe bent. Mensen daarentegen bewegen zich constant in grijze gebieden en zijn eveneens onduidelijk tegenover hun hond, die de ene dag wel op de bank mag liggen en de andere dag niet. Honden lijken autistisch. Ze houden van vaste patronen, rust en regelmaat. In wezen houden mensen ook niet

Een hond in stress leert *niks meer...*

honden logeren, van groot tot klein, maar de hondentaal is universeel. Een Teckel communiceert op dezelfde manier als een Rottweiler. Daardoor kan ik bepaald gedrag intussen goed voorspellen. Op voorhand kan ik al zien hoe een hond zich zal gedragen. Dat biedt de mogelijkheid te corrigeren, ongewenst gedrag in de kiem te smoren, zodat het niet gaat escaleren, want dan ben je te laat. Een hond in stress leert niks meer.'

AUTISTISCH

In het begin van dit artikel schetste Bart van de Kleut parallellen tussen de opvoeding van dieren en die van kinderen. Wijdt hij sommige problemen in de samenleving aan het ontbreken van duidelijkheid of aan het geschipper met sancties? 'Als ik bepaalde politici bezig zie, denk ik inderdaad: jullie zouden nog een hoop kunnen leren van honden of dieren in het algemeen. Hondencommunicatie is weliswaar complex, maar altijd duidelijk. In de natuur bestaat geen onduidelijkheid, terwijl dat bij mensen nogal eens voorkomt.

van verandering, maar we hebben er doorlopend mee te maken. En dat maakt ons onzeker.'

MUZIEK

Is er in zijn leven nog een plek voor een andere passie? 'In het dorp doe ik veel vrijwilligerswerk. Ik ben voorzitter van de jeugdsoos, penningmeester van de oudercommissie op school en actief in het dorps huis. Niet alleen honden, ook mensen vind ik leuk om mee om te gaan. En dan met name de jeugd. Voor de rest hou ik van muziek. Symfonische rock, zoals Marillion, Genesis, Pink Floyd. Heerlijk om gewoon lekker naar muziek te luisteren. Alleen komt het er de laatste tijd te weinig van. Bij een lange autorit gaan de cd's mee, maar thuis slurpen de honden haast al mijn tijd op.' ■

INFORMATIE

Meer informatie op de website: www.hondengedragdeskundige.nl